سنڌي ٽيچر

سنڌي سکڻ جو
سولو ڪتاب

SINDHI TEACHER

Price Rs. 8/- قيمت

سن 1996

سنڌي هندي ٽيچر

(عربي سنڌي سکڻ جو ٻاراڻو ڪتاب)

सिन्धी हिन्दी टीचर

(अरबी सिन्धी सिखण जो ॿाराणो किताबु)

ليکڪ

شري پڀداس برهمچاري

راج وندنه

شري ديوچندر ٽلوڪچند ٻيلاڻي

ايم. اي. (رٽائرڊ ٽيچر)

پرڪاشڪ

سنڌ ساهتيه پبلشنگ هائوس

نواب ڪا بيڙا، اجمير

ٻهريون ڇاپو]   [ڪاپيون ٣٠٠٠

Sindhu Samaj Delhi (Regd.)

& Swami Lilashah Sewa Samiti Delhi

اهرلون اهات :

نَ كَ چَ پَ

نَ		نَ كَ	نَكَ
كَ		كَ نَ	كَنَ
چَ		چَ پَ	چَپَ
پَ		پَ نَ	پَنَ

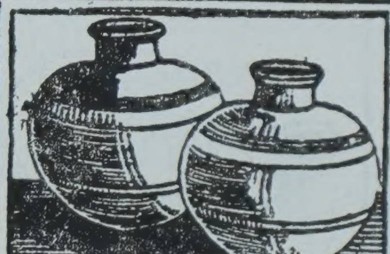
पहिरियों पाठु.

न क च प

न		न क	नक
क		क न	कन
च		च प	चप
प		प न	पन

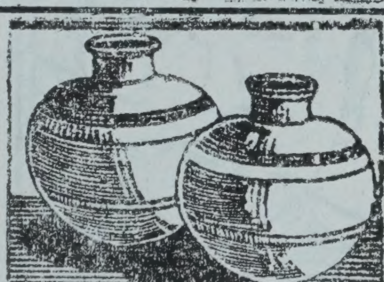
ٻيو پاڙهو .

وَ ٽَ مَ سَ

وَ		ۏ ٽَ	وَٽُ
ٽَ		ٽَ پَ	ٽَپُ
مَ		مَ ٽَ	مَٽُ
سَ		سَ پَ	سَپُ

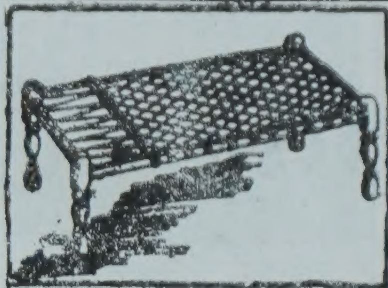
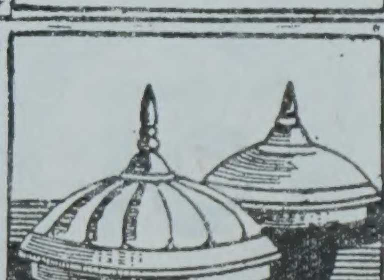
ॿियो पाठु.

व ट म स

व		व ट	वट
ट		ट प	टप
म		म ट	मट
स		स प	सप

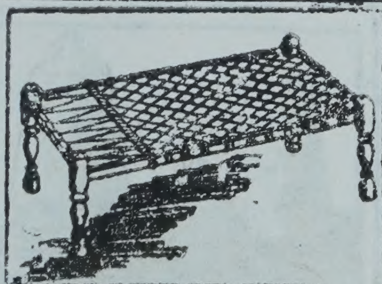
ٴهون پات

کَ تَ لَ يَ

کَ		کَ تْ	کَتْ
تَ		تَ لَ	تَلَ
لَ		لَ پْ	لَپْ
يَ		يَ کَ	يَکَ

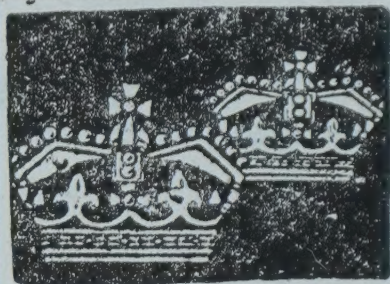
टियों पाठु

ख त ल ढ

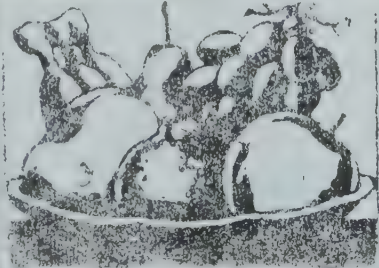
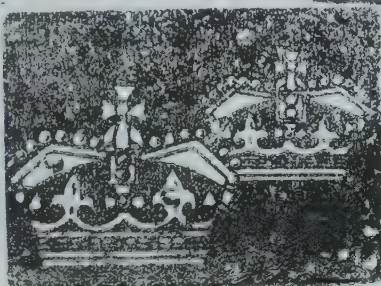
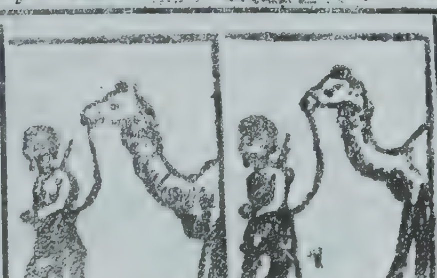
ख		ख ट	खट
त		त ल	तल
ल		ल प	लप
ढ		ढ क	ढक

چوأرون پاس.

ڨَ چَ يَ جَ ڃَ

ڨَ		ڨَ لَ	ڨَلَ
چَ		چَ ثَ	چَثَ
يَ		يَ مَ	يَمَ
جَ		جَ تَ	جَتَ
جَ	جَ	جَ مَ	مَجَ

फ छ य ज ञ

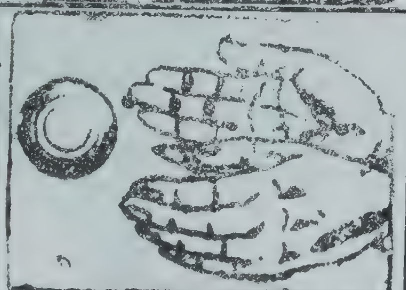
फ		फ ल	फल
छ		छ ट	छट
य		य म	यम
ज		ज त	जत
ञ		म ञ	मञ

ٽيجون پاٺ .

گَ ڀَ جهَ ڊَ ڳَ

گَ		گَ پَ	گَپَ
ڀَ		ڀَ ٽَ	ڀَٽَ
جهَ		جهَ پَ	جهَپَ
ڊَ		ڊَ ڀَ	ڊَڀَ
ڳَ	ڳَ ،	مَ ڳَ	هَڳَ ،

ग भ झ ड ङ

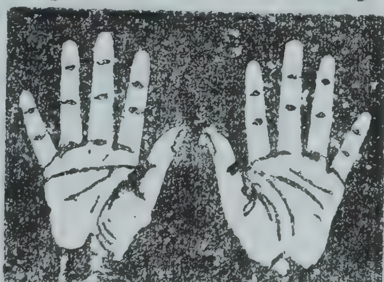
ग		ग प	गप
भ		भ ट	भट
झ		झ प	झप
ड		ड भ	डभ
ङ		म ङ	मङ

چوٿون پاٺ:

رَ دَ هَ ٿَ ڑَ

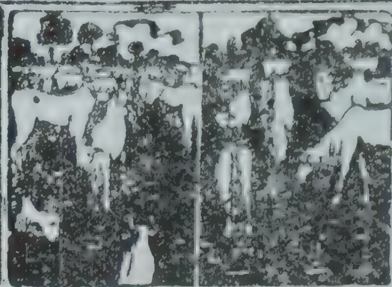
رَ		رَ ٿَ	رَٿَ
دَ		دَ رَ	دَرَ
هَ		هَ ٿَ	هَٿَ
ٿَ		ٿَ ڑَ	ٿَڑَ
ڑَ	ڑَ	مَ ڑَ	مَڑَ

र द ह थ ण

र		र थ	रथ
द		द र	दर
ह		ह थ	हथ
थ		थ ण	थण
ण	ण	म ण	मण

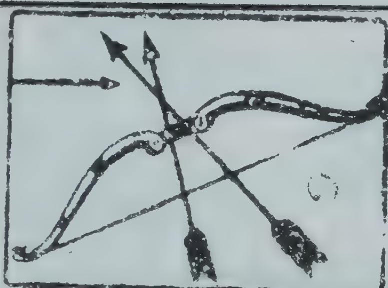
ستون ہائے

شَ اَ ڈَ گھَ

شَ		شَ رَ	شَرَ
اَ		آ ڈَ	آڈَ
ڈَ		ڈَ لَ	ڈَلَ
گھَ		گھَ رَ	گھَرَ

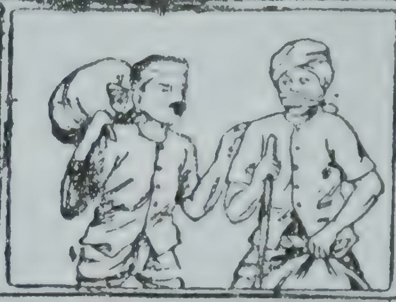
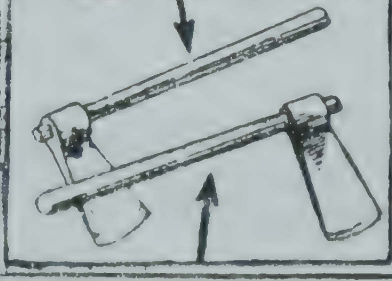
सतौं पाठ

श अ=अ ध घ

श		श र	शर
अ		अ ध	अध
ध		ध ण	धण
घ		घ र	घर

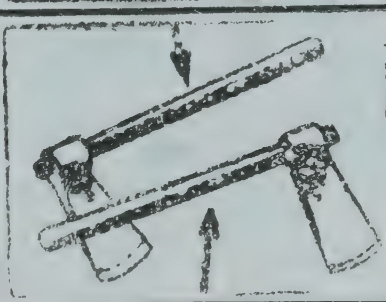
اٺون پاڙهو.

ٻَ ڀَ ٽَ ڳَ ڏَ

بَ		بَ دَ ڪَ	بَدَڪَ
ٻَ		ٻَ گَهه	ٻَگهه
ٽَ		ٽَ ڳَ	ٽَڳَ
ڳَ		ڳَ نَ	ڳَنَ
ڏَ	ڏَ	ڏَ	ڏَ

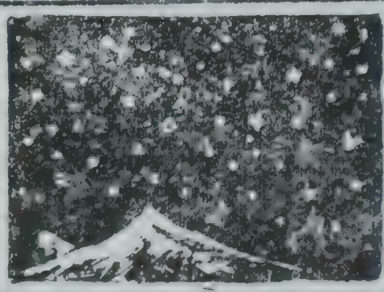
अठों पाठु ·

ब ॿ ठ ॻ ज़

ब		ब द् क	बदक
ॿ		ॿ घ	ॿघ
ठ		ठ ॻ	ठॻ
ॻ		ॻ न	ॻन
ज़	ज़	ज़	ज़

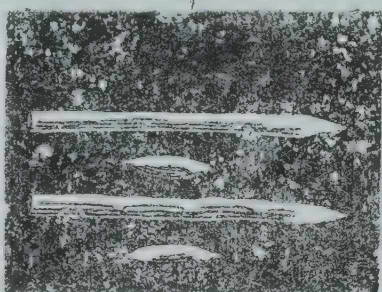
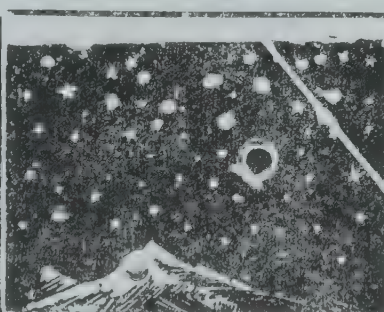
زالون بادل.

ثَ جَ حَ فَ

ثَ		ثَ کَ رَ	ثَکَرَ
جَ		جَ جَ	جَجَ
حَ		حَ جَ مَ	حَجَمَ
فَ		فَ لَ کَ	فَلَکَ

नाओं पाठु ·

द̱ ज̱ ह फ़

द̱		द̱ कर	द̱कर
ज̱		ज̱ ञ	ज̱ञ
ह		ह ज म	हजम
फ़		फ़ ल क	फ़लक

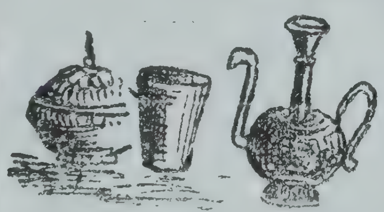
دعون باب .

طَ ظَ خَ قَ

طَ		طَ بَ قَ	طَبَقَ
ظَ		ظَ رَ فَ	ظَرَفَ
خَ		خَ طَ	خَطَ
قَ		قَ لَ مَ	قَلَمَ

छठाँ पाठ.

त   ज़   ख़   क

त		त ब क	तबक
ज़		ज़ र फ़	ज़रफ़
ख़		ख़ त	ख़त
क		कलम	कलम

بارھوان باب۔

عَ غَ صَ ضَ

عَ		عَ لَ مَ	عَلَمَ
غَ		غَ مَ	غَمَ
صَ		صَ فَ رَ	صَفَرَ
ضَ		غَ ضَ بَ	غَضَبَ۔

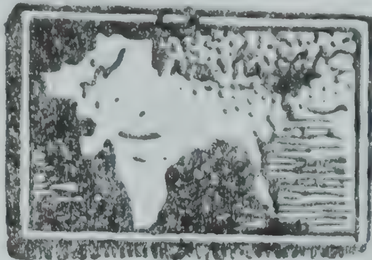
यारहों पाठ.

अ ग़ स ज़

अ		अ ल म	अलम
ग़		ग़ म	ग़म
स		स फ़ र	सफ़र
ज़	ज़	ग़ ज़ ब	ग़ज़ब

ٻارهون پاٺ.

ثَ زَ ڙَ عَ

ثَ		ثَ بَ تَ	ثَبَتَ
زَ		زَ خَ مَ	زَخَمَ
ڙَ		مَ ڪَ ڙَ	مَڪَڙَ
عَ	عَ	ع	ع ★

★ نوٽ:- ٻارن کي سمجهائجي ته آ ٻولڻ ”ع“ ڪر ايڏ ۽ آهي.

बारहों पाठ.

स ज़ ड़ अ

स		स ब त	सबत
ज़		ज़ ख़ म	ज़ख़म
ड़		म क ड़	मकड़
अ	अ	अ	अ

चोदहों पाठु. | چوڏهون پاٺ.

सिन्धी अखर | سنڌي اکر

ا ب ٻ پ ڀ ت ٺ ٽ ث

स ट ठ त भ प ॿ ब अ

ٿ ف ڦ گ ڳ ڱ ک ي

य ख ङ ॻ ग फ फ़ थ

د ذ ڌ ڏ ڊ ڍ ح ج ڄ ڃ چ

च ञ ॼ ज ह ढ ड ॾ ध ज़ द

ڇ خ ع غ ر ز ڙ م ن ل س

स ल न म ड़ ज़ र ग़ अ ख़ छ

ش و ق ص ض ڻ ط ظ ه

ह ज़ त ण ज़ स क़ व श

جھ گھ ڪ ء ★

अ क घ झ

★ "ء" لاءِ سمجهاڻي ڪجي ٿي ته اهو اکر ٻين اکرن کان الڳ
آهي، پر ڪنهن به لفظ جي شروعات ۾ نه.

तेरहों पाठ. تیرهون پاٹ.

हिन्दी अखर هندی اکر

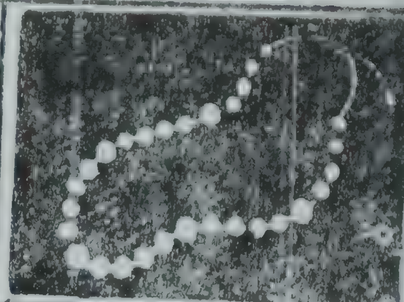
क	ख	ग	घ	ङ
ق-ک	ک	گ	گھ	گ
च	छ	ज	झ	ञ
چ	چھ	ج	جھ	چ
ट	ठ	ड	ढ	ण
ٽ	ٿ	ڊ	ڍ	ڻ
त	थ	द	ध	न
ت-ط	ث	د	ذ	ن
प	फ	ब	भ	म
پ	ف-ق	ب	ٻ	م

य	र	ल	व
ي	ر	ل	و
श-ष	स	ह	अ
ش	ص-س-ث	ح-ھ-ہ	ا

پندرھون پاٺ.

اا = آ　ٻ ا = ٻا　ڏ ا　ڄ ا = ڄا　س ا = سا

ڳ ا = ڳا　ھ ا = ھا　ي ا = يا

	م ا ل ا	مالا
	ت ا ل ا	تالا
	ڳ ا ب ا	ڳابا

ٻابا　ڪاڪا　ماما　چاچا

ڏاڏا　نانا　ڳابا　ماٽا

ڪارا　ڏاٽا　ڏاڳا　واڄا.

ٻہ ڍَڳا آيا. وَڏَا ڍَڳا ٻڌا.

पंद्रहों पातु.

अ + ा = आ   क + ा = का

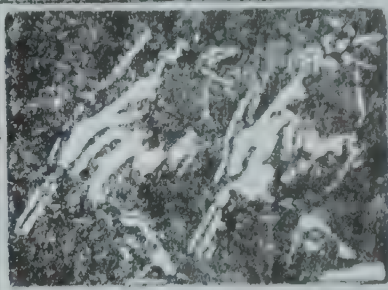
	मा ला	माला
	ता ला	ताला
	गा बा	गाबा

बाबा	काका	मामा	चाचा
दादा	नाना	ॾाॾा	माता
खारा	दाता	धाॻा	वाढा

ॿ ढॻा आया । वॾा ढॻा ॿधा ।

سورهون ٻاهه.

اِ بِ دِ جِ سِ ڪِ هِ يِ

	تِ تِ رَ	تِتِرَ
	جهِ رِ ڪَ	جهِرِڪَ
	ڪِ لِ ڪَ	ڪِلِڪَ

پِتا چِتا هِتا جِتا

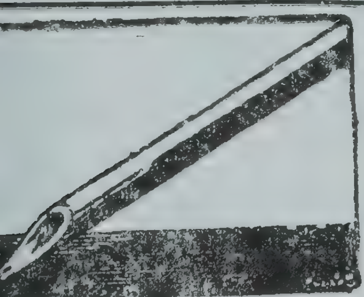
ڪِتَ دِلِ ڪِلِڪَ مالِڪَ.

خالِقَ مِنا ڏِنا تِڪا

هِڪَ ڪِلِڪَ آڻِ. ڪَپ تِڪا ڪَرِ.

सोरहों पाठु.

अ + ि = अि   क + ि = कि

	ति ति र	तितिर
	झि रि क	झिरिक
	कि लि क	किलिक

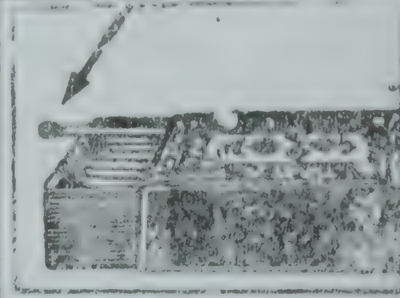
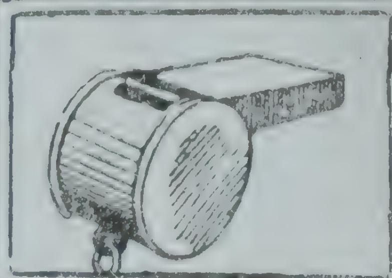
भिति	छिति	हिति	जिति
किथि	दिलि	किलिक	मालिक
खालिक	मिठा	डिठा	तिखा

हिक किलिक आणि । कप तिखा करि ।

سترهون پاٺ.

اي   ب ي = بي   د ي   ج ي = جي   س ي = سي

ڪ ي = ڪِي   ه ي = هِي   ٻ ي = ٻِي

	ت يِ ل يِ	تِيلِي
	س يِ ٽ يِ	سِيٽِي
	ش يِ ش يِ	شِيشِي

ٻاٻِي   ماسِي   دادِي

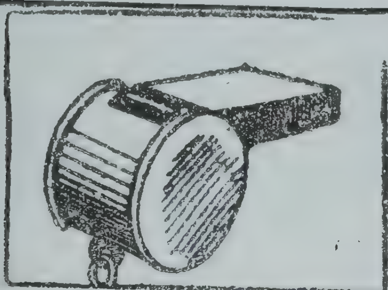
ڏاڏِي   ماڪِي   دِلِي   ڪاٽِي.

دادِي، تِيلِي ٻارِ. سِيٽِي وَڄاءِ.

هَريءَ جا مِٽِرَا گِيتَ ڳاءِ.

सतिरहों पाठु.

अ + ी = अी   क + ी = की

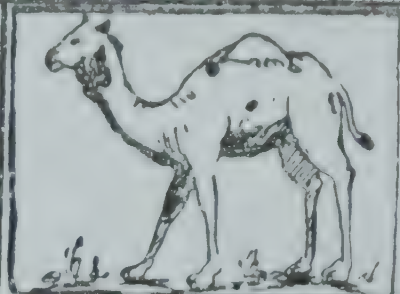
	ती ली	तीली
	सी टी	सीटी
	शी शी	शीशी

भाभी	मामी	मासी	दादी
ॾाॾी	माखी	दि॒ली	काती

दादी तीली ॿारि । सीटी वॼाअि ।
हरीअ जा मिठिड़ा गीत ॻाअि ।

ارڙهون پاٺ .

اُ ٻُ ڳُ ڄُ سُ ڪُ ھُ ڀُ

	اُ ٺُ	اُٺُ
	گُ لُ	گُلُ
	پُ ڇُ	پُڇُ

پُڇُ اُٺُ ڏُکُ ڏُڏُ سُٺُ

ٻالُ سالُ ڏُکا سُٺا .

پيارَٽَ ماٺا ـ ڄَمِ سُکَ داٺا .

رُکُ سَچائي ـ کَڏُ کچائي .

अरिड़हों पाठु ·

अ + ु = अु   क + ु = कु

	अु ठु	अुठु
	गु लु	गुलु
	पु छु	पुछु

पुछु   अथु   डुकु   दुधु   सुटु

बालु   सालु   दुका   सुठा

—•—

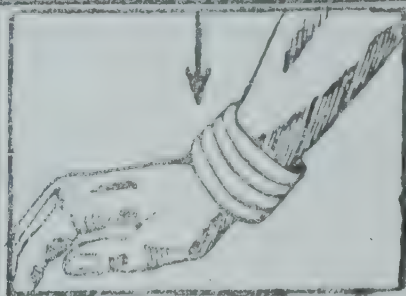
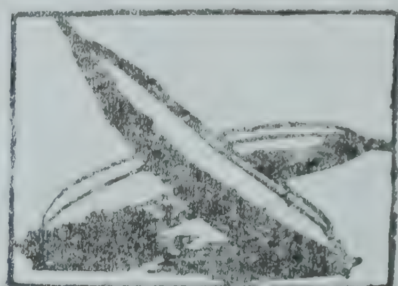
भारत माता–जय सुख दाता ।

रखु सचाई – कढु कचाई ।

اُٺوھون پاٺ.

اُو   ب وُ = بوُ   د وُ   ج وُ = جوُ   س وُ = سوُ

گ وُ = گوُ   ھ وُ = ھوُ   ي وُ = يوُ

	م وُ ر يِ	مُورِي
	چ وُ ڙ يِ	چُوڙِي
	ٽ وُ ر يِ	ٽُورِي

لُوڻُ ڪوُڪَ دوُرِ ڏوُڙِ لوُمڙِي

پوُرِي ٽوُرِي پوُرِي ٻوُلِي ڪچالوُ.

موُرِي وَڍِ. پاپَڙُ پوُرِي وَٽُ.

چوُڙِي ڏِسُ. ڪَچالوُ سُٺا آهِنِ.

उणवीहों पाठु.

अ + ू = अू   क + ू = कू

	मू री	मूरी
	चू ड़ी	चूड़ी
	तू री	तूरी

लूणु   कूक   दूरि   धूड़ि   लूमिड़ी

पूरी   भूरी   भूरी   बूली   कचालू

मूरी वढि । पापड़ु पूरी वठु ।

चूड़ी ॾिसु । कचालू सुठा आहिनि ।

ڏهون پاٺ.

اي   ب ي = بي   دي   ج ي = جي   س ي = سي

گ ي = گي   ه ي = هي   ي ي = يي

	د ي گِ	ديگِ
	پ ي رَ	پيرَ
	ٻ ي رَ	ٻيرَ

ميٺُ   پيٺُ   ٻيٺُ   ريلَ

پيڙا   ميلا   ٻيڙا   کيلا.

چَڱا چَوَنِ سا مَڃِجي.

سَدا وَڏَنِ کي مانُ ڏِجي.

वीहों पाठु.

अ + े = अे   क + े = के

	दे गि	देगि
	पे र	पेर
	ॿे र	ॿेर

मेटु पेटु ॿेटु रेल

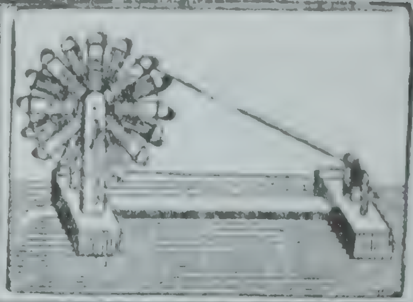
पेड़ा मेला ॿेड़ा केला

चङा चवनि सा मञिजे ।

सदा वॾनि खे मानु ॾिजे ।

اِي   ٻ يَ = ٻيَ   ڏيَ   ج يَ = جيَ   س يَ = سيَ

ڪ يَ = ڪيَ   ط يَ = طيَ   ٽ يَ = ٽيَ

	ا يَ ٽُ	ايَٽُ
	ٻ يَ ٽَ	ٻيَٽَ
	ق يَ دُ	قيَدُ

ٻيَٽُ   ڏيَٽُ   نيَرَ   ميَرَ

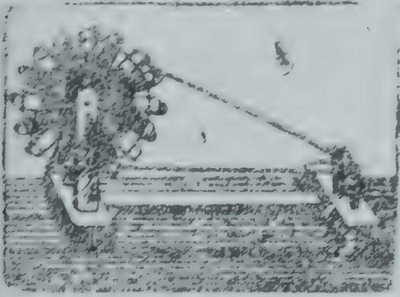
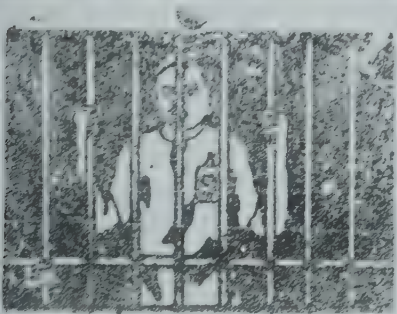
ميَدانُ   جيَرانُ   سبَنڪُ.

ايَٽُ هَلائي سُٽُ ناهِ.

ڏيالُو سيٺي کي ٽيبرَ جُڳائي.

अेकोहों पाठु.

अ + ै = अै   क + ै = कै

	अै टु	अैटु
	बै ट	बैट
	कै दु	कैदु

बैतु   दैतु   नैर   मैज़

मैदानु   हैरानु   सैनकु

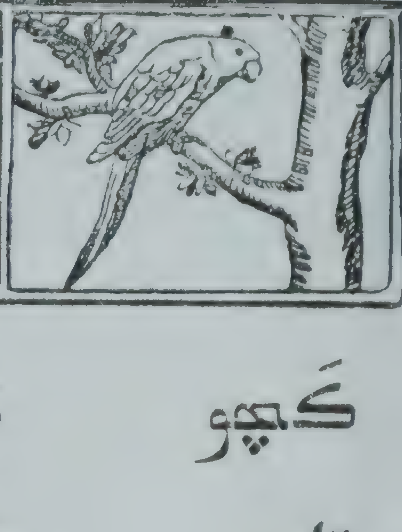
अैटु हलाअे सुटु ठाहि ।

दयालू सभिनी खे थियणु जुगाअे ।

ٻاو ٻهون ٻاڱو.

او ب و = بو د و ج و = جو س و = سو

گ و = گو ھ و = هو ي و = يو

	گ و ل و	گولو
	ط و ط و	طوطو

کَڇو   سَڄو   مِٺو   سُٺو

ٺارو   ڪارو   پِيلو   نِيرو.

سَوير اُٿو. بَدَنُ صـاف رَکـو.

سَـچا، سـادا، سَباجها ٻـڻِجو.

ڪوُڙَ ڪُپَتِ جي ويجهو نَہ وَڃِجو.

ब्रावीहों पाठु.

अ + ो = ओ   क + ो = को

	गो लो	गोलो
	तो तो	तोतो

कचो   सज्रो   मिठो   सुठो

तारो   कारो   पीलो   नीरो

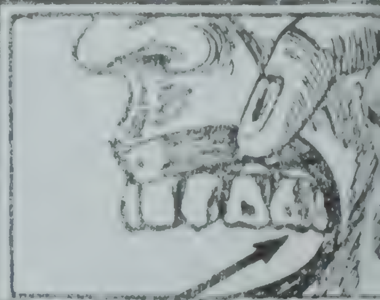
सवेर उथो । बदनु साफ़ु रखो ।

सचा, सादा, सब्राझा बणिजो ।

कूड़ कुपति जे वेझो न वञिजो ।

اوَ   ب وَ = ٻوَ   ڪوَ   ج وَ = جوَ   س وَ = سوَ

گ وَ = گوَ   ھ وَ = ھوَ   ي وَ = يوَ

	ھ وَ ڙ	ھوَڙ
	ح وَ ضُ	حوَضُ

دوَرُ   ڪوَڙو   ڏوَرو   قوَلُ

سوَڪو   ڳوَرو   موَجَ   نوَڪَرُ.

قوَلَ تي پَڪو رَهڻُ کَپي.

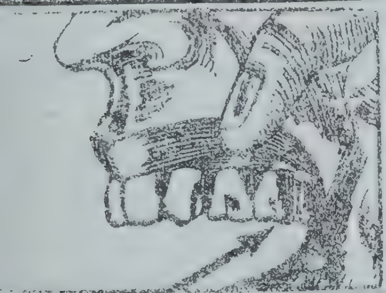
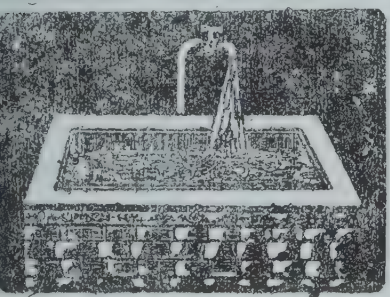
سَبَقَ جو دوَرُ ڪَجي.

ڪوُهَه جو حوَضُ صاف رَکجي.

ڪوَڙو وَچَنُ نَه ٻولجي.

टेवीहों पाठु.

अ + ौ = औ   क + ौ = कौ

	हौ ड़	हौड़
	हौ ज़ु	हौज़ु

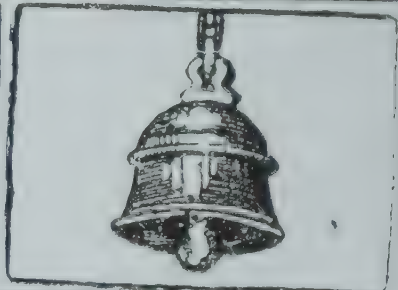
दौरु	कौड़ो	दौरो	कौलु
सौखो	ग़ौरो	मौज	नौकरु

कौल ते पको रहणु खपे ।
सबक जो दौरु कजे ।
खूह जो हौज़ु साफ़ु रखिजे ।
कौड़ो वचनु न बोलिजे ।

چوڏهون پاٺ.

آن   ٻَ ن = ٻَن   ڏَ ن   جَ ن = جَن   سَ ن = سَن

گَ ن = گَن   هَ ن = هَن   يَ ن = يَن

	آ ن بُ	اَنبُ
	گِهه ن ڊُ	گِهنڊُ

سَنڌا   ماندا   سِنڌُ   پيهِنڊي

مُنڊَ اوُنڊو ڪبنجي لوَنڊِڙي.

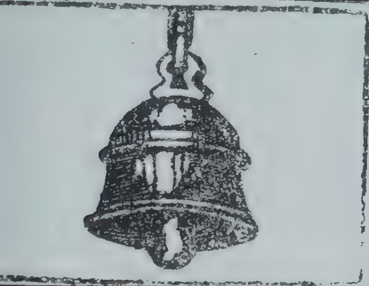
انڊَنِ مَنڊَنِ تـي ڏيا ڪجي.

هِنڊُ مانا جي جَنِه جَنِه بولِجي.

پيڊِي سائي آهي. گِهنڊُ وَجي ٿو.

चोवीहों पाठु .

अ + ं = अं   क + ं = कं

	अं बु	अंबु
	घिं डु	घिंडु

संधा   मांदा   सिंधु   भींडी

मुंद   गांअि   मेंहिं   लौंग

अंधनि मंडनि ते दया कजे ।
हिंदु माता जी जय जय ब्रोलिजे ।
भींडी साओ आहे । घिंडु वज्रे थो ।

ٻڌجو ٻهون باب.

ٻارهن ماترائن (اعرابن) جي ڄاڻ

آن	اَن	اَؤ	او	اَيِ	اي	اؤ	اُ	اِي	اِ	آ	اَ
आं	अं	औ	ओ	ऐ	ए	ऊ	उ	ई	इ	आ	अ
بان	بَن	بَؤ	بو	بَيِ	بي	بؤ	بُ	بِي	بِ	با	بَ
बां	बं	बौ	बो	बै	बे	बू	बु	बी	बि	बा	ब
سان	سَن	سَؤ	سو	سَيِ	سي	سؤ	سُ	سِي	سِ	سا	سَ
सां	सं	सौ	सो	सै	से	सू	सु	सी	सि	सा	स
دان	دَن	دَؤ	دو	دَيِ	دي	دؤ	دُ	دِي	دِ	دا	دَ
दां	दं	दौ	दो	दै	दे	दू	दु	दी	दि	दा	द
يان	يَن	يَؤ	يو	يَيِ	يي	يؤ	يُ	يِي	يِ	يا	يَ
यां	यं	यौ	यो	यै	ये	यू	यु	यी	यि	या	य
ران	رَن	رَؤ	رو	رَيِ	ري	رؤ	رُ	رِي	رِ	را	رَ
रां	रं	रौ	रो	रै	रे	रू	रु	री	रि	रा	र
لان	لَن	لَؤ	لو	لَيِ	لي	لؤ	لُ	لِي	لِ	لا	لَ
लां	लं	लौ	लो	लै	ले	लू	लु	ली	लि	ला	ल
وان	وَن	وَؤ	وو	وَيِ	وي	وؤ	وُ	وِي	وِ	وا	وَ
वां	वं	वौ	वो	वै	वे	वू	वु	वी	वि	वा	व

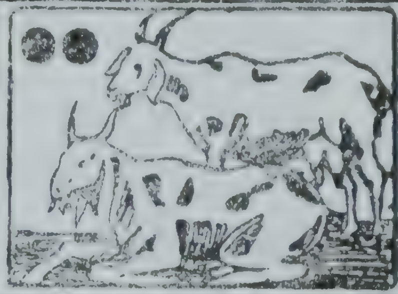
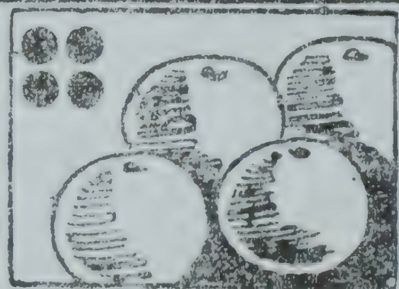
पंजवीहों पाठु.

ब॒ारहनि मात्राउनि जो ज॒ाणु

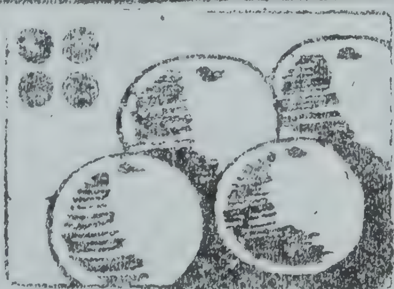
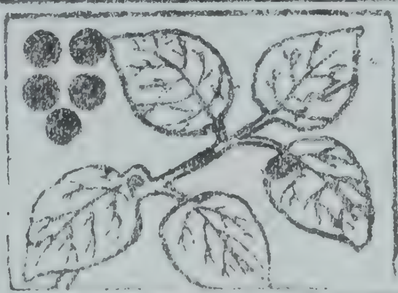
مان	مَن	مَو	مو	مَي	مي	مُو	مُ	مِي	مِ	ما	مَ
मां	मं	मौ	मो	मै	मे	मू	मु	मी	मि	मा	म
نان	نَن	نَو	نو	نَي	ني	نُو	نُ	نِي	نِ	نا	نَ
नां	नं	नौ	नो	नै	ने	नू	नु	नी	नि	ना	न
ڻان	ڻَن	ڻَو	ڻو	ڻَي	ڻي	ڻُو	ڻُ	ڻِي	ڻِ	ڻا	ڻَ
णां	णं	णौ	णो	णै	णे	णू	णु	णी	णि	णा	ण
ڪان	ڪَن	ڪَو	ڪو	ڪَي	ڪي	ڪُو	ڪُ	ڪِي	ڪِ	ڪا	ڪَ
कां	कं	कौ	को	कै	के	कू	कु	की	कि	का	क
چان	چَن	چَو	چو	چَي	چي	چُو	چُ	چِي	چِ	چا	چَ
चां	चं	चौ	चो	चै	चे	चू	चु	ची	चि	चा	च
ھان	ھَن	ھَو	ھو	ھَي	ھي	ھُو	ھُ	ھِي	ھِ	ھا	ھَ
हां	हं	हौ	हो	है	हे	हू	हु	ही	हि	हा	ह
طان	طَن	طَو	طو	طَي	طي	طُو	طُ	طِي	طِ	طا	طَ
तां	तं	तौ	तो	तै	ते	तू	तु	ती	ति	ता	त
آن	اَن	اَو	او	اَي	اي	اُو	اُ	اِي	اِ	آ	اَ
आं	अं	औ	ओ	ऐ	ए	ऊ	उ	ई	इ	आ	अ

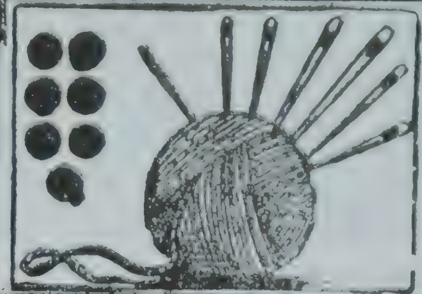
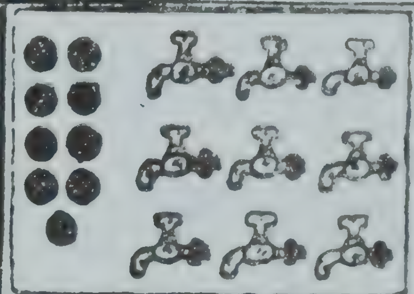
چوٿون پاڻ

آنگ

١		هِڪُ هٿُ
٢		ٻَه ٻَڪرَ
٣		ٽي ٽماٽا
٤		چارِ ڇَڪُون
٥		پَنجَ پَنَ

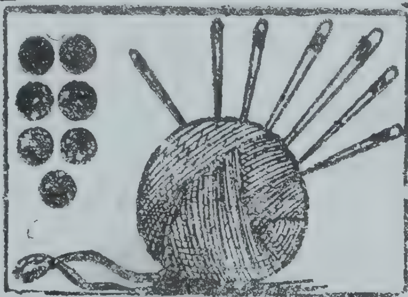
अंग

१		हिकु हथु
२		ॿ ॿकर
३		टे टमाटा
४		चारि चकूं
५		पंज पन

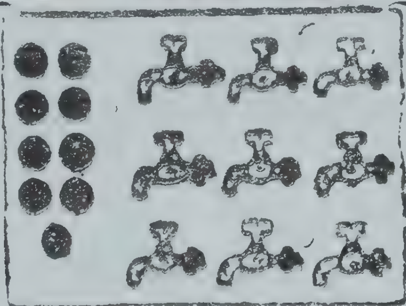
٦		ڇهَه ڇِٽيُون
٧		سَتَ سُئيُون
٨		اَٺَ اڌ
٩		نَوَ نَلِڪا
١٠		ڏَهه ڏينڀوُ

٢٠	٣٠	٤٠	٥٠	٦٠	٧٠	٨٠	٩٠	١٠٠

६ छह छटियूं

७ सत सुयूं

८ अठ अध

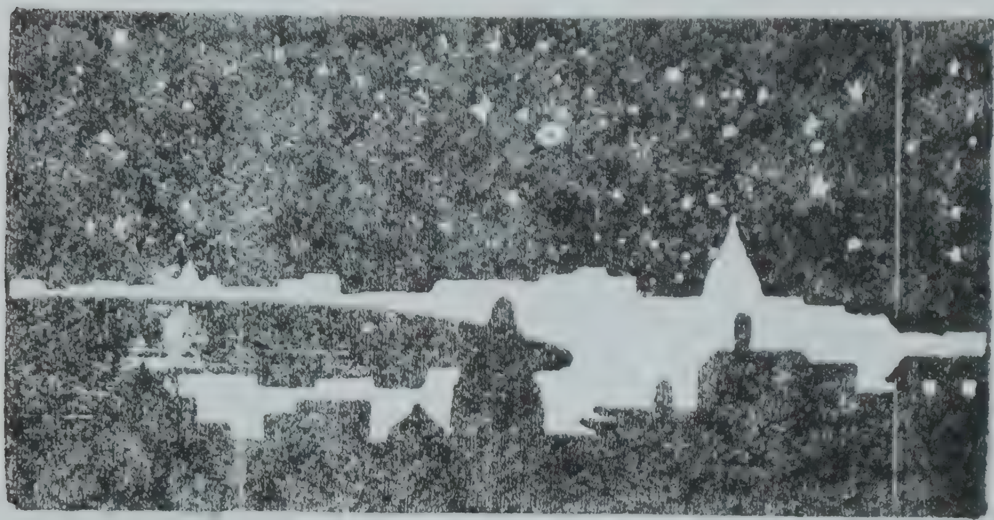
९ नव नलिका

१० ॾह ॾेंभू

२०	३०	४०	५०	६०	७०	८०	९०	१००

ستاويهون پاٺ.

اُپَ جا تارا (بيتُ).

بالَڪَ ڏِسُ تون اُپَ ۾ تارا؛
ڪَنِ ٿا توڏي گُجها اِشارا.
چِمڪَنِ ٽِمڪَنِ ساري راتِ؛
نِنڊَ جي تِنِ کي وائِي نَہ واتِ.
سُهڻا موهڻا آهِنِ پِيارا؛
نَنڍِڙا نَنڍِڙا سُهڻا تارا.

सतावीहों पाठु,

अुभ जा तारा (बैतु)

ॿालक डि॒सु तूं अुभ में तारा ;
कनि था तोडे॒ गुझा अिशारा ।
चिमिकनि टिमिकनि सारी राति ;
निंड जी तिनि खे वाअी न वाति ।
सुहिणा मोहिणा आहिनि पियारा ;
नंढिड़ा नंढिड़ा सुहिणा तारा ।

اُڻاويهون پاٺ.

گُلابَ جو گُلُ

هِيءُ ڇا آهي ؟
هِيءَ گُلابَ جي گُلَ
جي مُورِتَ آهي.
گُلابَ جا گُلَ ڪهِڙَنِ
ڪهِڙَنِ رَنگَنِ جا ٿِيندا آهِنِ ؟
ڪي گُلابَ جا گُلَ ڳاڙها، ڪي اڇا
۽ ڪي گُلابِي ٿِيندا آهِنِ.
ڇا گُلابَ جي ٻُوٽي جا پَنَ اڇا
ٿِيندا آهِنِ ؟
نَہ اُهي ساوا هُوندا آهِنِ. گُلابَ جو
گُلُ سُهڻو ۽ سُگنڌي ٿِيندو آهي.

अठावीहों पाठु.

गुलाब जो गुलु

ही छा आहे?
हीअ गुलाब जे गुल जी मूरित आहे।
गुलाब जा गुल कहिड़नि कहिड़नि रंगनि जा थींदा आहिनि?
के गुलाब जा गुल ग़ाढ़ा, के अछा ऐं के गुलाबी थींदा आहिनि।
छा गुलाब जे बूटे जा पन अछा थींदा आहिनि?
न, उहे सावा हूंदा आहिनि। गुलाब जो गुलु सुहिणो ऐं सुगंधी थींदो आहे।

مُنهِنجو ڪِتابُ.

هيءُ مُنهِنجو ڪِتابُ آهي.
مان هاڻي ڪيئن نه تَڪِڙو پڙهي سگهان ٿي!

مُنهِنجو ڪِتابُ ڏاڍو سُٺو آهي.
هِن ۾ ڏاڍا سُٺا پاٺَ ۽ بيتَ آهِن.
مان گهرَ ۽ پاٺشالا ۾ ڪِتابُ پَڙهَندي آهِيان.
پَڙهَڻَ سان گڏُ لِکَندي بہ آهِيان.

मुंहिंजो किताबु.

हीअु मुंहिंजो किताबु आहे ।
मां हाणे कीअं न ताकिड़ो पढ़ी सघां थी !
मुंहिंजो किताबु ड़ाढो सुठो आहे ।
हिन में ड़ाढा सुठा पाठ अैं बैत आहिनि ।
मां घर अैं पाठशाला में किताबु पढ़ंदी आहियां ।
पढ़ण सां गदु लिखंदी बि आहियां ।

ڇهون پاٺ.

تَڪِلي (بيتُ).

وَاهَ وَاهَ مُنهِن جي سُهِڻي تَڪِلي،
خُوبُ هَلي ٿي تِڪِڙي تِڪِڙي.
تَڪِليءَ سان مان سُٽُ ٿي ٺاهِيان،
موجَ اِنهيءَ ۾ گهڻي مان پايان.
سُٽَ مان ٺَهَندو سُهِڻو ڪَپِڙو،
خَميِسَ، ساڙِهي، گَهگِهري، جَبِلو.

ट्टीहों पाठु.

टकिली (बैतु)

वाह वाह मुंहिंजी सुहिणी टकिली ;
ख़ूबु हले थी तकिड़ी तकिड़ी ।
टकिलीअ सां मां सुटु थी ठाहियां ;
मौज अुन्हीअ में घणी मां भांयां ।
सुट मां ठहंदो सुहिणो कपिड़ो ;
ख़मीस, साड़ही, घघिरी, जबिलो ।

اڪٽيهون پاٺ.

اسان جو گھرُ

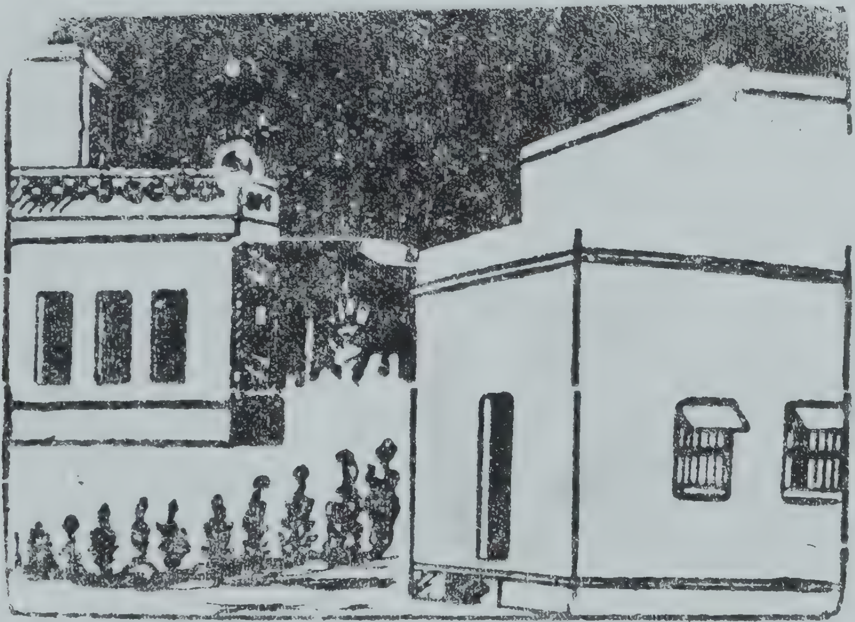

هيءُ اسان جو سُٺو گھرُ آهي.
گھرَ ۾ گندُ ڪچرو نہ ڪجي. گندُ
۽ پنَنِ جا ٽُڪرَ ڪنهِن دٻي يا
ٽوڪِريءَ ۾ وِجھڻُ کپَنِ.

ڀِتيُنِ، دَرَنِ ۽ دَرِيُنِ تي لِيڪا
نہ ڪَڍجَنِ. جِتي اَچي اُتي ٿُڪُون
ڦِٽِيُون نہ ڪَجَنِ.

अेकटीहों पाठु.

असांजो घरु

हीअु असांजो सुहिणो घरु आहे।

घर में गंदु किचिरो न कजे। गंदु अैं पननि जा टुकर कंहिं दबे या टोकिरीअ में विझणु खपनि।

भितियुनि, दरनि अैं दरियुनि ते लीका न कढिजनि।

जिते अचे अुते थुकूं फिटियूं न कजनि।

ٻاويهون پاٺ.

جانِوَرَ.

هِنَ مُورَتَ ۾ ڪهڙا جانِوَرَ ٿو ڏِسِين ؟
هِنَ ۾ مان گابو، گانءِ، ٻَڪِري،
ڍَگو ۽ مينڍھِن ڏِسان ٿو.
گانيون، مينڍھون ۽ ٻَڪِريون کِيرُ
ڏِينديون آهِنِ.

ब्रुटीहों पाठु

जानिवर

हिन मूरित में कहिड़ा जानिवर थो ड्रिसीं ?

हिन में मां गाबो, गांअि, ब्रकिरी, ढगो अैं मेंहिं ड्रिसां थो।

गांयूं, मेंहूं अैं ब्रकिरियूं खीरु ड्रींदियूं आहिनि।

ٽيٽيهون پاٺ.

کِيرُ (بيتُ).

جو کِيرُ پِئي - سو وِيرُ ٿِئي.
ڏَندَ زورُ وَٺنِ - سُٺا سِھڻا لَڳَنِ.
اَکِيُنِ جوتِ وَڌي - ڏاڍي سُونهَن ٿِئي.
وٺي زورُ بَدَنُ - لِڱَ سَگها ٿِيَنِ.
کِيرُ صَفا سُٺو - واهَ ڏاڍو مِٺو.
بارو! اچو پِيُون - ڀَري کِيرَ وٺِيُون.
سَڀُ زورُ وٺُون - پِي کِيرُ وڌُون.
ڏي کِيرُ امان - پِي پَڙهڻَ وڃان.

टेटीहों पाठु.

खीरु (बैतु)

जो खीरु पिए, सो वीरु थिए।
दुंद ज़ोरु वठनि, सुठा सुहिणा लग़नि।
अखियुनि जोति वधे, ड़ाढी सूंहं थिए।
वठे ज़ोरु बदनु, लिङ सघा थियनि।
खीरु सफ़ा सुठो, वाह ड़ाढो मिठो।
ब़ारो अचो पीऊं, भरे खीर वटियूं।
सभु ज़ोरु वठूं, पी खीरु वधूं।
दे खीरु अमां! पी पढ़ण वञां।

چوڏھون باب

ڪتو.

هِڪ شاهوڪارَ جي گهرَ ۾ چورَ ڪاٽُ هڻڻَ لڳا. شاهوڪارَ وٽِ پاليل ڪتو هو، جو چورَنِ کي ڏِسي ڀونڪَڻَ لڳو، پَرَ مالِڪُ ڪين جاڳيو. چورَ مالُ کڻي راهي ٿيا. ڪتو پُٺيان وِيُنِ، جتي

چورَنِ مالُ پوُريو، اُتي ڪتو پيرَنِ سان نِشانُ ڪري آيو. شاهوڪارَ صُبحَ جو چوري ٿيل ڏِسي

चोटीहों पाठु.

कुतो

हिक शाहूकार जे घर खे चोर खाटु हणण लग्ा। शाहूकार वटि पालियलु कुतो हो, जो चोरनि खे डिसी भौंकण लग्ो, पर मालिकु कीन जाग्ियो। चोर मालु खणी राही थिया। कुतो

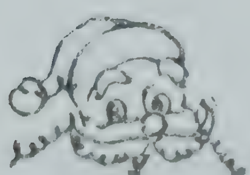

पुठियां वियुनि, जिते चोरनि मालु पूरियो, उते कुतो पेरनि सां निशानु करे आयो। शाहूकार सुबुह जो चोरी थियल डिसी, जाच कई।

جاچ ڪئي، ڪُتو شاهُوڪارَ جي ڪَپڙَنِ کي چِڪڻَ لَڳو. شاهُوڪارَ سَمُجهيو تہ اِنَ ۾ ڪو مَطلَبُ رَکيَلُ آهي؛ سو ڪُتي جي پُٺِيان وِيو. ڪُتو نِشانَ ڪَيَل هَنڌِ پيرَنِ سان دَرِتي کوٽَڻَ لَڳو. شاهُوڪارَ اُهو هَنڌُ کوٽايو تہ سَڄُو مالُ هَٿِ آيُسِ.

ڪُتو ڏاڍو سَمُجهُو ۽ وَفادارُ جانوَرُ آهي. اِنَ ڪري گهڻا ماڻهُو اُنَ کي پاليندا آهِنِ.

يورَپي لوڪ تہ ڪُتَنِ کي اولادَ جِيان پيارُ ڪَندا آهِنِ. يُورَپَ جا ڪُتا بِندِرا ۽ سُهڻا ٿيندا آهِنِ. اُهي مالِڪَنِ سان ڏاڍا هِري مِري ويندا آهِنِ.

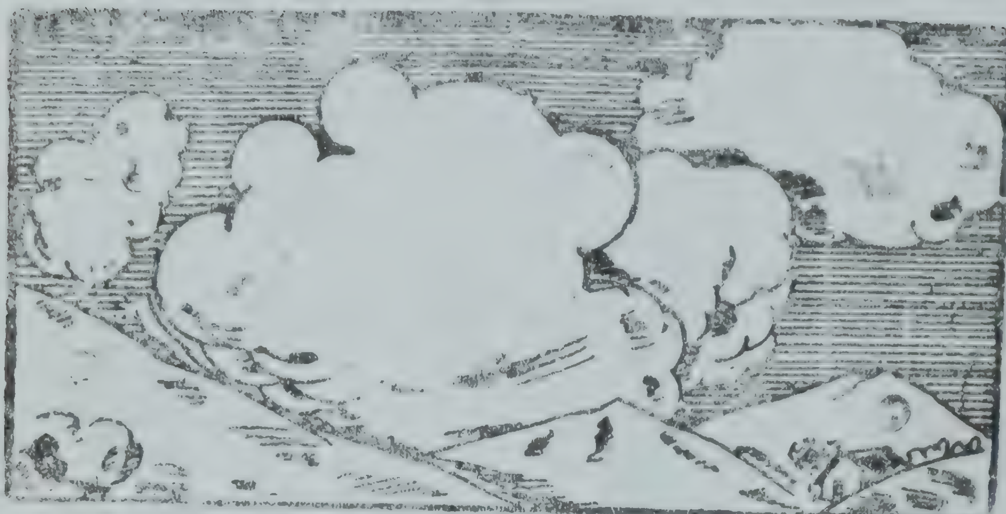
कुतो शाहूकार जे कपिड़नि खे छिकण लग्गो। शाहूकार समुझियो त अिन में को मतिलबु रखियलु आहे; सो कुते जे पुठियां वियो। कुतो निशान कयल हंधि पेरनि सां धरती खोटण लग्गो। शाहूकार अुहो हंधु खोटायो त समूरो मालु हथि आयो।

कुतो ड्राढो समुझू अैं वफ़ादारु जानिवरु आहे; अिन करे घणा माण्हू अुन खे पालींदा आहिनि।

यूरपी लोक त कुतनि खे ओलाद जियां पियारु कंदा आहिनि। यूरप जा कुता बिंदिरा अैं सुहिणा थींदा आहिनि। अुहे मालिकनि सां ड्राढा हिरी मिरी वेंदा आहिनि।

ﺑﯩﺠﯩﺸﯘﻥ ﺑﺎﻙ .

ﻣِﻴﺌُﻮﻥ (ﺑﻴَﺖُ).

جُـهـرُّ ﺗِـﺌﻲ ﺗُﻮ- ﻣِﻴﺌُﻮﻥ ﺑَﻮﻱ ﺗُﻮ.
ﭘَـﻜﻲ ﻳِﻌَﻦِ ﺗَﺎ- ﻭَﺟﻲ ﻟِﻜَﻦِ ﺗـﺎ.
ﮔﺎﻫَـﻪ ﻧِﻜَﺮَﻧـﺪﺍ- ﮔُـﻞَ ﻗُـﻞَ ﺗُﺒِﻨﺪﺍ.
ﺍﻥُ ﻣَﻬﺎﻧـﮕﻮ- ﺗُﺒِﻨﺪﻭ ﺳَﻬﺎﻧـﮕﻮ.
ﻫَـﺮِﻛﻮ ﺗُﻜِﺒﻮ- ﺗُﺒِﻨﺪﻭ ﺳُـﻜِـﺒﻮ.

पंजटीहों पाठु.

मींहुं (बैतु)

झुॾु थिअे थो; मींहुं पवे थो।

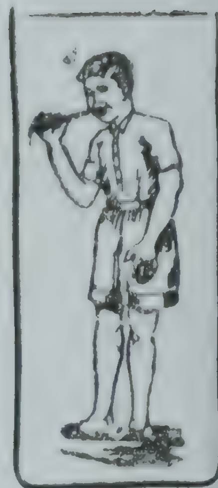
पखी भॼनि था; वञी लिकनि था।

गाह निकिरंदा; गुल फुल थींदा।

अनु महांगो; थींदो सहांगो।

हरिको ॾुखियो; थींदो सुखियो।

ڏندَ

هِنَ مورتَ ۾ ڇوڪرُ ڇا
ڪَري رَهِيو آهي؟
هُو ڏندَڻُ ڪَري رَهِيو آهي؛
اِنهيءَ لاءِ تَہ ڏندَ صاف رَهَنِ.

سَڀِني کي روزُ ڏندَڻُ ڪَرَڻُ کپي.
ڏندَڻُ نَہ ڪَرَڻَ ڪَري ڇا ٿيندو؟
ڏندَ گندا ٿيندا ۽ واتَ ۾ خَرابُ
بانسَ ٿي پَوَندي. اِنَ ڪَري ڪو
پَنهِنجي وِيجهو اچَڻُ بہ ڪِينَ ڏِيندو.
ڏندَنِ جي خَرابُ ٿِيڻَ سان
ڪيتِريُون بيمارِيُون ٿِينديُون آهِنِ.

छटों हों पाठु.

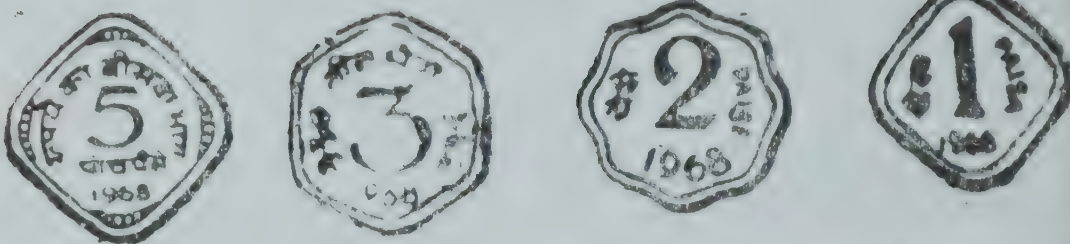
ड़ंद

हिन मूरित में छोकरु छा करे रहियो आहे?
हू ड़ुंदणु करे रहियो आहे; जिन्हीअ लाजि त ड़ुंद साफ़ु रहनि । सभिनी खे रोज़ु ड़ंदणु करणु खपे । ड़ुंदण न करण करे छा थींदो?
ड़ंद गंदा थींदा अं वात में ख़राबु बांस थी पवंदी। अिन करे को पंहिंजे वेझो अचणु बि कीन ड़ींदो । ड़ंदनि जे ख़राबु थियण सां केतिरियूं बीमारियूं थींदियूं आहिनि ।

سٽيھون ٻاب :

سِڪا.

هي نَوَنِ سِڪَنِ جون
مُورتُون آهِنِ. هي هِڪَ
پَيسي، ٻِنِ پَيسَنِ، ٽِنِ
پَيسَنِ، پَنجَنِ پَيسَنِ،
ڏَهَنِ پَيسَنِ، پَنجوِيهَنِ
پَيسَنِ، پَنجاهَ پَيسَنِ ۽
هِڪَ رُپَئي جون مُورتُون
آهِنِ. رُپَئي ۾ هِڪُ سَوَ
پيسا ٿيندا آهِنِ.

सतटीहों पाठु .

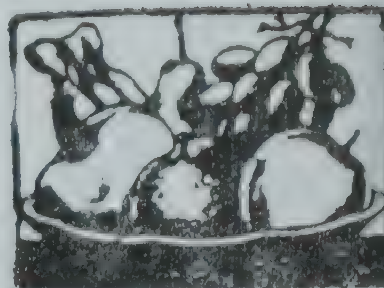
सिका

ही नवनि सिकनि जूं मूरितूं ाहिनि । ही हिक पैसे , ब्रिनि ैसनि, टिनि पैसनि, पंजनि पैसनि, हनि पैसनि, पंजवीहनि पैसनि, जाहु पैसनि ऐं हिक रुपये जूं रितूं आहिनि ।

ये में हिकु सउ पैसा थींदा ाहिनि ।

اٺٽيهون باب

ميوا.

هِنَ تَسِريءَ ۾ صوُفُ،
زيتوُنُ، انبُ ۽ انگوُرَ
جو ڇُڳو پِڀَلَ آهِنِ. هِنَنِ سِڀِني
کي ميوو چَئِبو آهي.

هي چارِ ڇَڪوُن آهِنِ.
ڇَڪوُن ڏاڍا مِٺا ۽
سَوادي ٿِيندا آهِنِ.

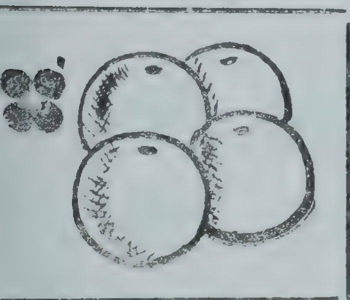
هيءُ انبُ آهي. انبَ بِه
ڏاڍا سَوادي ٿِيندا آهِنِ.
ڪَڇِنِ انبَنِ کي انبڙِيوُن چَئِبو آهي.
اُهي ڪَٽِيوُن ٿِينديوُن آهِنِ.

अठटीहों पाठु.

मेवा

हिन तसिरीअ में सूफ़ु, ज़ेतूनु, अंबु ऐं अंगूर जो छुगो पियल आहिनि। हिननि सभिनी खे मेवो चअिबो आहे।

ही चारि चकूं आहिनि। चकूं ड्राढा मिठा ऐं सवादी थींदा आहिनि।

ही अंबु आहे। अंब बि ड्राढा सवादी थींदा आहिनि। कचनि अंबनि खे अंबिड़ियूं चअिबो आहे। अुहे खटियूं थींदियूं आहिनि।

نَنهَن.

مُورِتَ ۾ ڇوڪرِي ڇا پيئي ڪَري ؟
ڇوڪرِي پَنهِنجي ڀاءُ جا نَنهَن
پيئي لاهي. نَنهَن ڇو ٿي لاهي ؟
نَنهَن نہ لاهِبا تہ وَڏا ٿي ويندا.
وَڏَنِ نَنهَنِ ۾ مِٽي ۽ ٻيو گَندُ گَڏُ
ٿِيندو آهي، جو زَهَر جهڙو ٿِيندو
آهي. وَڏا نَنهَن ڪِنا ۽ ڪارا ٿِيندا
آهِنِ. اِنَ ڪَري وَڏا نَنهَن لَهرائِجَنِ.

अुणेतालीहों पाठु.

नंहं

मूरित में छोकिरी छा पेअी करे? छोकिरी पंहिंजे भाअ जा नंहं पेअी लाहे। नंहं छो थी लाहे? नंहं न लाहिबात वडा थी वेंदा। वडनि नंहनि में मिटी अैं ब्रियो गंदु गडु थींदो आहे, जो ज़ाहिर जहिड़ो थींदो आहे। वडा नंहं किना अैं कारा थींदा आहिनि। अिन करे वडा नंहं लहिराअिजनि।

چاليهون پاٺ

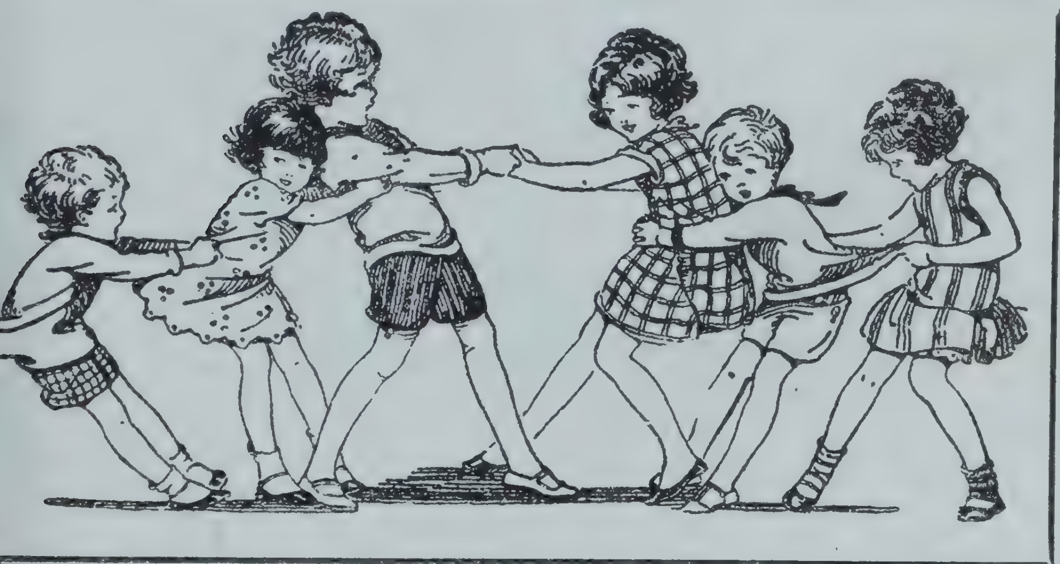
ٻارَنِ جي رانِدِ.

هِينئَر ڇهه وَڳا آهِن. ٻارَنِ کي
پاٺشالا مان موڪلَ مِلي آهي. انهَنِ
مان کي ٻار رانِدِ جي ميدانَ تي
رانِديون ڪري رَهيا آهِن ۽ ڏِسُ ته
ڪيئَن نه ڀيا خوشِ ٿِيَنِ. رانِدِ روندِ
ڪَرَڻَ سان ماڻهُو تُندرُستِ ٿِيندو آهي.

चालीहों पाठु.

ब॒ारनि जी रांदि

हींअर छह वग॒ा आहिनि । ब॒ारनि खे
ाठशाला मां मोकल मिली आहे; अुन्हनि मां
क ब॒ार रांदि जे मैदान ते रांदियूं करे रहिया
आहिनि अैं डि॒सु त कीअं न पिया ख़ुशि थियनि!
ांदि रूंदि करण सां आदमी फुड़ितु थींदो आहे।

اِڪيتاليهون پاٺ.

مُنهِن جِي اَمڙِ (بيتُ).

١. ڪَهُن کي ڪَنهِن تي ڪيڏو پِياريو؟
پيارَ مَنجهان تي ڳوڏِ وِهاريو؟
خوش تي هَرَهَرَ مُون ڏي نِهاريو؟
مُنهِن جِي اَمڙِ!

٢. نِنڊَ ڦِٽي مُون جَڏهِن تي پيئي،
ڪَنهِن تي سُمهاريو لولي ڏيئي؟
چِڏي نَہ مُون کي ڪيڏانهُن ويئي؟
مُنهِن جِي اَمڙِ!

٣. وڏي جَڏهِن آءٌ وڏو ٿيندُسِ؛
سُک سَوين آءٌ توکي ڏيندُسِ؛
توکي پَنهِن جو ساهہ چِڏيندُسِ.
مُنهِن جِي اَمڙِ!

अेकेतालीहों पाठु.

मुंहिंजी अमड़ि (बैतु)

१. मूंखे कंहिं थे खीरु पियारियो ?
सिक मंझां थे गोदि विहारियो ?
खुशि थी हर हर मूंहुं निहारियो ?
मुंहिंजी अमांड़ि !

२. निंड फिटी मूं जदहिं थे पेई,
कंहिं थे सुमहारियो लोली देई ?
छदे न मूंखे केदांहुं वेई ।
मुंहिंजी अमड़ि !

३. वधी जदहिं आउं वदो थींदुसि,
सुख सवें आउं तोखे दींदुसि,
तोते पंहिंजो साहु छदींदुसि ।
मुंहिंजी अमड़ि !

ڏِڏگا ڪُتا ۽ ڏاھِيوُن ٻَڪرِيوُن.

ھِڪَ ڏِينھُن موھَنُ ۽ موھِني واھَ جي ڪَپَ
تي گھُمَڻَ وِيا. واھَ جي مَٿان ڪاٺَ جي ھِڪَ
سوڙِهي پُلِ ھُئي، جَنھِن تان ساڳِي ۽ مَھَل ھِڪڙو
ماڻھوُ يا جانوُرُ لنگھي سَگھندو ھو.

موھَنُ ۽ موھِني پُلِ وَٽِ بيِٺا ھُئا. پُلِ تي
ھِڪِڙو ڪُتو ھِڪَ پاسي کان آيو ۽ ٻِيو ٻِئي پاسي
کان آيو. ھَرِڪو چوي تہ پھرِيائِين مان لنگھان.
ٻَئي پُلِ جي وِچَ تي اچي گڏِيا. پُلِ سوڙِهي
ھُئَڻَ ڪري ٻَئي ٽَڪرِجي ڏَوُ وڃِي واھَ ۾ ڪِرِيا.
گھڻي ئي واھَ مان نِڪِرَڻَ جي ڪوشَشِ ڪَيائوُن،
پَرَ وھڪَ تِکي ھُئي، سو ٻَئي ٻُڏِي مَري وِيا.

ब्राएतालीहों पाठु.

ड्रिगा कुता ऐं ड्राहियूं ब्रकिरियूं

हिक ड्रींहुं मोहनु ऐं मोहिनी वाह जे कप ते घुमण विया। वाह जे मथां काठ जी हिक सोढ़ी पुलि हुई, जंहिं तां साग्रीअ महिल हिकिड़ो माण्हू या जानिवरु लंघे सघंदो हो।

मोहनु ऐं मोहिनी पुलि वटि बीठा हुआ। पुलि ते हिकिड़ो कुतो हिक पासे खां आयो ऐं ब्रियो ब्रिअे पासे खां आयो। हरिको चवे त पहिरियाईं मां लंघां। ब्रई पुलि जे विच ते अची गडिया। पुलि सोढ़ी हुअण करे ब्रई टकिरिजी धू वञी वाह में किरिया। घणी ई वाह मां निकिरण जी कोशशि कयाऊं, पर वहुक तिखी हुई, सो ब्रई बुडी मरी विया।

موهَنُ ۽ موهِنيءَ اُنَ کي ٻُڌايو هُئا تَہ هِڪَ
پاسي کان هِڪَ ٻَڪِري ۽ ٻِئي پاسي کان ٻِي
ٻَڪِري ٻوڙَنديُون آيُون . جَڏهِن پُلِ جي وِچَ
تي آيُون ، تَڏهِن هِڪڙيءَ ٻَڪِريءَ ٻِيءَ کي

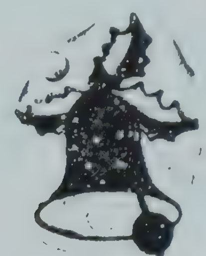
چيو تَہ ”اَدي ! اسان کي ٽَڪَرِ ڪَرَڻُ نَہ گهُرجي .
مان هِتي ويهي ٿي رَهان ۽ تُون مُنهِنجي مَٿان
لَنگهي وَڃُ . “ اِنَ تي ٻي ٻَڪِري اُنَ جي مَٿان
لَنگهي ويئي ، تَڏهِن ٻَيئِين اُٿِي ۽ اُها ٻہ پُلِ
جي پارِ وَڃِي پَهُتِي .

मोहनु अैं मोहिनी अुते अी वीठा हुआ त हिक पासे खां हिक ब्रकिरी अैं ब्रिअे पासे खां ब्री ब्रकिरी डोड़ंदियूं आयूं । जदुहिं पुलि जे विच ते आयूं, तदुहिं हिकिड़ीअ ब्रकिरीअ ब्रीअ खे चयो

त "अदी! असां खे तकड़ि करणु न खपे । मां हिते वेही थी रहां अैं तूं मुंहिजे मथां लंघे वञु।" अिन ते ब्री ब्रकिरी अुन जे मथां लंघे वेअी, तदुहिं पहिरीं अुथी अैं अुहा बि पुलि जे पारि वञी पहुती ।

موهن پنهنجي پيءُ کي چيو ته ”موهني!
ڏٺءِ ته ڏنگا ڪتا پاڻ ۾ ڪيئن ٿيا ته وڙهي
پاڻ برباد ٿيا، پر ٻڪريون ڏاهيون هيون ته
پاڻ ۾ ٺهي سک سان پل تان لنگهي ويون.
اسان کي به ميلاپ سان هلڻ کپي. وڙهڻ ۾
سدائين نقصان آهي.“

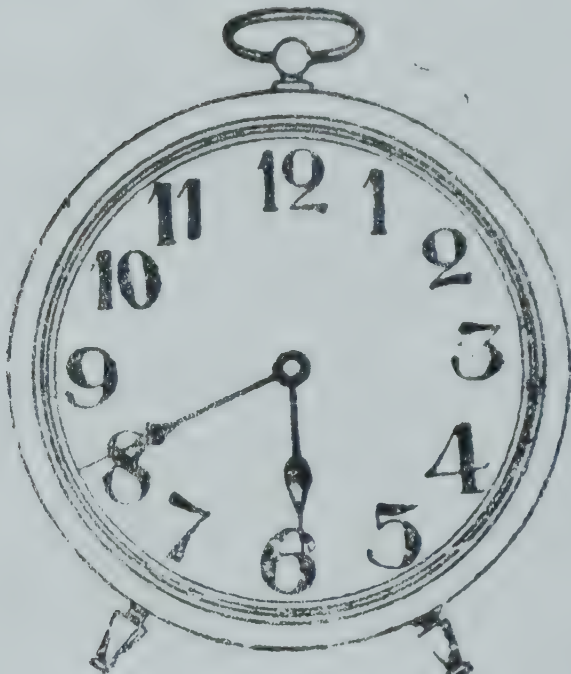
١١ يارهن	١٢ ٻارهن	١٣ تيرهن
١٤ چوڏهن	١٥ پندرهن	١٦ سورهن
١٧ سترهن	١٨ ارڙهن	١٩ اڻويهه
٢٠ ويهه	٣٠ ٽيهه	٤٠ چاليهه
٥٠ پنجاهه	٦٠ سٺ	٧٠ ستر
٨٠ اسي	٩٠ نوي	١٠٠ سؤ

मोहन पंहिंजीअ भेण खे चयो त “मोहिनी! ॾिठुअ त ॾिंगा कुता पाण में न ठहिया त विढ़ी पाणु ॿोड़ियाऊं; पर ॿकिरियूं ॾाहियूं हुयूं त पाण में ठही सुख सां पुलि तां लंघे वेयूं। असांखे बि मेलाप सां हलणु खपे। विढ़ण में सदाईं नुकिसानु आहे।”

११ यारहं	१२ ॿारहं	१३ तेरहं
१४ चोॾहं	१५ पंदिरहं	१६ सोरहं
१७ सतिरहं	१८ अरिड़हं	१९ अुणवीह
२० वीह	३० टीह	४० चालीह
५० पंजाहु	६० सठि	७० सतरि
८० असी	९० नवे	१०० सउ

ٽيتاليھون پاٺ.

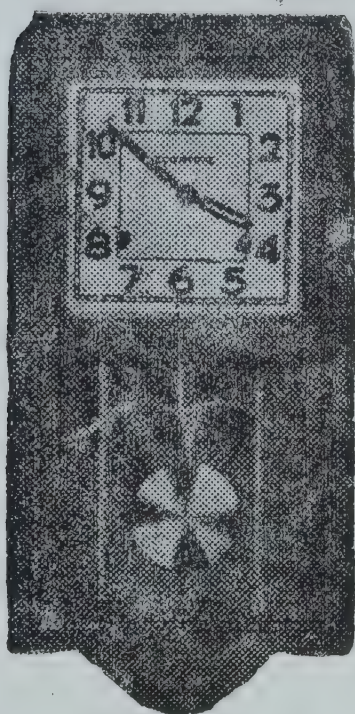
گهڙيالُ.

ھيءُ ڏاڍو سُهڻو گهڙِيالُ آهي.
سَدائين ٽِڪ ٽِڪ ڪَري پيو هَلي.
گهڙِيالَ مان خَبَر پَوَندي آهي ته
گهڻا وَڳا آهِنِ.

टेतालीहों पाठु.

घड़ियालु

हीअु डाढो सुहिणो घड़ियालु आहे।
सदाईं टिकि टिकि करे पियो हले।
घड़ियाल मां ख़बर पवंदी आहे त घणा पुर्ज़ा
आहिनि।

ورنمتالهوڻ باس.

او سائيڻ! مهر وسائيڻ!

او سائيڻ، سائيڻ مهر وسائيڻ!

١. ساري وِس کي پالڻ وارا،
مهر مِيها جا کر وِسکارا،
رِم جهم رنگ رچائيڻ- او سائيڻ!

٢. ديش جي پڪي ديش جي شبوا،
سُرگ جي باغ جا مِٺڙا ميوا،
ڏيئي پالَ پلائيڻ- او سائيڻ!

٣. بالک آهيون ننڍڙا ننڍڙا،
پير اسان جا ڪچڙا ڪچڙا،
شال سنئين ڏگهه لائيڻ- او سائيڻ!

(شري هوندراج ”دکايل“

चोएतालीहों पाठु.

ओ साओं! महिर वसाओं

ओ साओं ! साओं महिर वसाओं !
– सारीअ विसु खे पालण वारा,
महिर मया जा करि वसिकारा,
रिमि झिमि रंग रचाओं– ओ साओं !

– देश जी भगिती, देश जी शेवा,
सुरिग जे बाग़ जा मिठिड़ा मेवा,
डुई भाल भलाओं– ओ साओं !

– ब्रालक आहियूं नंढिड़ा नंढिड़ा,
पेर असांजा कचिड़ा कचिड़ा,
शाल संगें दगि लाओं– ओ साओं !

(श्री हूंदराजु "दुखायलु")

پور ٿِگيا پَنا

مان سِنڌي آهِيان. سِنڌي هُئَڻ تي مُون کي فَخُرُ آهي. مان گهرَ ۾ پَنهنجي ڪُٽَنبَ سان ۽ ٻاهِر مِترَن سان سِنڌيءَ ۾ ڳالهائيندُس، سِنڌي سَنتن ۽ ساهتڪارَن جا سِنڌي ڪِتابَ پَڙهَندُس.

Printed by Chetan M. Raichandani at the
Amar Bharat Press, Hathi Bhata Ajmer.
and Published by Shri R. D. Belani for
Sunder Sahitya Publishing House,
Nawab ka Bera, Ajmer,